

Expunere de Motive

În primele 4 luni ale anului 2025, polițiștii au intervenit la peste 40 de mii de cazuri de violență domestică. Au fost emise aproape 8000 de ordine de protecție și ordine de protecție provizorii pentru violență domestică dar au fost peste 1900 de infracțiuni referitoare la nerespectarea acestora. În 726 de situații agresorul a fost obligat să poarte "brățara electronică".

Din 15.457 de fapte penale în domeniul violenței domestice în 4 luni, 57% sunt de "lovire și alte violențe". Toate aceste date dovedesc amploarea fenomenului violenței domestice.

Prin prezenta propunere am urmărit, în primul rând, descurajarea faptelor de violență domestică, majorând limitele de pedeapsă în cazul agresorilor care recidivează.

Propunerea urmărește și clarificarea unor aspecte, eliminând incertitudinea pentru părțile implicate. Astfel, se impune menționarea expresă a pronunțării unei hotărâri în prima instanță drept moment la care încetează efectele ordinului de protecție provizoriu. Durata inițială pentru care a fost dispus ordinul de protecție provizoriu se prelungește, de drept, până la soluționarea în primă instanță a cererii pentru emiterea ordinului de protecție. Procurorul comunică acest lucru de îndată unității de poliție care a înaintat ordinul de protecție provizoriu, care ia măsuri pentru informarea imediată a persoanelor ce făceau obiectul acestuia.

Avocatul Poporului a publicat Raportul special privind fenomenul violenței domestice în România care conține mai multe propuneri menite să asigure o protecție adecvată victimelor violenței domestice.

Am considerat necesară, ca urmare a propunerilor și pentru corelare legislativă, prevederea asistenței juridice obligatorii și în procedura contestării ordinului de protecție provizoriu, în vederea asigurării exercitării drepturilor procesuale ale părților.

O modificare importantă vizează articolul 48 în sensul de a se extinde sfera titularilor dreptului de a sesiza instanța cu cererea de emitere a unui nou ordin de protecție la toate persoanele și instituțiile cu atribuții: reprezentantul legal, procurorul, reprezentantul autorității sau structurii competente, la nivelul unității administrativ-teritoriale, cu atribuții în materia protecției victimelor violenței domestice, reprezentantul oricăruia dintre furnizorii de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, acreditați conform legii, cu acordul victimei. Conform Raportului special al Avocatului Poporului: *"În situația în care se constată că, în pofida măsurilor dispuse prin anteriorul ordin de protecție se menține starea de pericol pentru victimă și familia sa, pentru ocrotirea acestora se va impune emiterea unui nou ordin de protecție, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale reglementate în ceea ce privește emiterea ordinului de protecție. Datele relevante în privința menținerii stării de pericol sunt în mod evident cunoscute nu doar de către victimă, dar și, de exemplu, de către organele de poliție care pot informa procurorul, de reprezentantul autorității sau structurii competente, la nivelul unității administrativ-teritoriale, cu atribuții în materia protecției victimelor violenței domestice, reprezentantul oricăruia dintre furnizorii de servicii sociale în*

domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, acreditați conform legii. Așa fiind, în scopul ocrotirii în mod real și eficient a victimei, instituțiile și persoanele prevăzute de art. 40 trebuie să aibă abilitarea de a sesiza, în numele victimei, instanța de judecată pentru emiterea unui nou ordin de protecție.”

Curtea Constituțională, în Decizia nr. 489/2023 la considerentul 28, a stipulat: “referitor la gradul de pericol al agresorului, Curtea reține că, potrivit art. 49 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003, revocarea se poate dispune doar dacă există o evaluare a riscului de recidivă realizată potrivit competențelor de către un serviciu de probațiune, care indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia (așa cum a stabilit Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 50 din 22 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 27 iulie 2020, în situația în care persoana împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție nu este implicată într-un dosar penal, pentru a se dispune revocarea ordinului nu trebuie întocmită de către serviciul de probațiune o evaluare a riscului de recidivă, ci, în acest caz, instanța va efectua o evaluare proprie a existenței unui risc real pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție). Așadar, în cadrul analizării cererii de revocare a ordinului de protecție, judecătorul apreciază gradul de pericol pentru victimă al agresorului, ori pe baza evaluării riscului de recidivă realizată de către un serviciu de probațiune, ori pe baza evaluării proprii a existenței unui risc real de recidivă. Or, evaluarea riscului de recidivă presupune curgerea unei anumite perioade de timp de la emiterea ordinului de protecție, perioadă în care agresorul trebuie să urmeze consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare sau orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau să respecte măsurile de siguranță, dacă asemenea măsuri s-au luat, potrivit legii.”

Prin urmare, am considerat că este oportună reglementarea expresă a modului în care instanța de judecată, în procedura soluționării cererii de revocare a ordinului de protecție/înlocuire a măsurilor dispuse, evaluează existența sau inexistența riscului pentru victimă și familia sa în cazul în care agresorul nu este în evidențele serviciului de probațiune. În același sens este și Decizia nr. 50/2020 a ICCJ - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care a stabilit că „ocrotirea drepturilor membrilor familiei impune instanței să evalueze dacă există un pericol real pentru victimele violenței domestice, în sensul că protecția la care acestea sunt îndreptățite include obligația autorităților de a analiza detaliat situația pentru a lua o măsură care să corespundă standardului de protecție impus atât de normele de drept intern, cât și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului”. Conform deciziei antereferite, este necesară evaluarea proprie a instanței: „Lipsa efectuării unei evaluări proprii a instanței asupra situației de risc la care este expusă victima violenței domestice ar constitui o încălcare a obligației pozitive a statului de ocrotire a dreptului prevăzut de art. 8 în conjuncție cu protejarea art. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.”

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a recunoscut, în mai multe cauze, vulnerabilitatea deosebită a victimelor violenței în familie și necesitatea unei protecții mai eficiente din partea statului. Este rolul statului să ia măsuri rezonabile pentru a preveni relele tratamente despre care autoritățile știau sau ar fi trebuit să știe precum și să efectueze o anchetă oficială eficientă în cazul în care o persoană formulează o plângere întemeiată de rele tratamente. Curtea a reținut că statele au o obligație pozitivă de a stabili și de a aplica în mod eficace un sistem de sancționare a tuturor formelor de violență

în familie și de a oferi suficiente garanții victimelor (hotărârea pronunțată în cauza Bălșan împotriva României, definitivă la 23 august 2017, paragraful 57, hotărârea pronunțată în cauza Buturugă împotriva României, definitivă la 10 iunie 2020 paragraful 60, 61, hotărârea pronunțată în cauza P împotriva României, din 12 decembrie 2023, paragraful 17).

Inițiator:

Deputat PNL Alina-Ștefania Gorghiu

Nr.crt.	Numele și Prenumele	Grup parlamentar	Semnătura
1.	MOȘ ARINA	PNL	
2	PISTRU-POPA CECILIA	PNL	
3	CAPRĂREANU	PNL	
4.	Alexandru FLORIAN	PNL	
5	MĂCUTA SORIN	PNL	
6.	CIOBOTARU DRAGOMIR	PNL	
7.	DRUȘA OCTAVIAN	PNL	
8	ILIU ȘTEFAN	PNL	
9	ȘTEFAN CIGEL	PNL	
10.	ROMAN ȘTEFAN	PNL	
11.	POLEA IULIAN	PNL	
12	ARMONACHE GABRIEL	PNL	
13	GROȘ CĂLIN	P.N.L.	
14	CIMPEAN OVIDIU VASILE	PNL	
15	MATEI ANETA	PNL	
16	Teodorescu Andrei	PNL	
17	PRISCA RAZVAN	PNL	
18	ANDREI VASILE	PNL	
19	GEORGE SERBAN	PNL	
20	Vela Ion Marcel	PNL	
21	DOGDAN IONEL	PNL	
22	CRULESCU-TAGARLAS CRISTIAN-BUGUSAN	PNL	